

HE 79/2003 vp

Hallituksen esitys Eduskunnalle eräiden oikeusministeriön ja sisäasiainministeriön hallinnonalan lakien viittausäännösten muuttamisesta viittauksiksi hallintolakiin

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettaviksi eräissä oikeusministeriön ja sisäasiainministeriön hallinnonalan laeissa olevat viittaukset hallintolailla korvattuihin hallinnon yleislakeihin viittauksiksi hallintolakiin.

Ehdotetut lait ovat tarkoitettut tulemaan voimaan samanaikaisesti hallintolain kanssa 1 päivänä tammikuuta 2004.

SISÄLLYSLUETTELO

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ	1
SISÄLLYSLUETTELO	2
PERUSTELUT	4
1. Nykytila ja muutostarve	4
2. Lainsäädännön tarkistamisen periaatteet	4
2.1. Pykäläkohtaiset viittaukset	4
2.2. Yleisviittaukset	4
2.3. Epäsuorat viittaukset	5
2.4. Erityislainsäädännön muu yhteensovittaminen hallintolain kanssa	6
3. Ehdotetut muutokset	6
4. Esityksen vaikutukset	7
5. Asian valmistelu	7
6. Voimaantulo	7
LAKIEHDOTUKSET	8
Laki uhkasakkolain 22 §:n muuttamisesta	8
Laki saamelaiskäräjistä annetun lain 4 a ja 18 §:n muuttamisesta	9
Laki yleisistä syyttäjäistä annetun lain 12 §:n muuttamisesta	10
Laki onnettomuuksien tutkinnasta annetun lain 7 §:n muuttamisesta	11
Laki pysäköintivirhemaksusta annetun lain 22 §:n muuttamisesta	12
Laki vesilain 16 luvun 8 §:n muuttamisesta	13
Laki yrityskiinnityslain 26 ja 36 §:n muuttamisesta	14
Laki kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetun lain 9 ja 84 §:n muuttamisesta	15
Laki rakenerahasto-ohjelmien kansallisesta hallinnoinnista annetun lain 27 §:n muuttamisesta	16
Laki kuntalain 52 ja 71 §:n muuttamisesta	17
LIITE	19
RINNAKKAISTEKSTIT	18
Laki uhkasakkolain 22 §:n muuttamisesta	18
Laki saamelaiskäräjistä annetun lain 4 a ja 18 §:n muuttamisesta	19
Laki yleisistä syyttäjäistä annetun lain 12 §:n muuttamisesta	20
Laki onnettomuuksien tutkinnasta annetun lain 7 §:n muuttamisesta	21
Laki pysäköintivirhemaksusta annetun lain 22 §:n muuttamisesta	22

Laki vesilain 16 luvun 8 §:n muuttamisesta.....	23
Laki yrityskiinnityslain 26 ja 36 §:n muuttamisesta	24
Laki kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetun lain 9 ja 84 §:n muuttamisesta	25
Laki rakennerahasto-ohjelmien kansallisesta hallinnoinnista annetun lain 27 §:n muuttamisesta	27
Laki kuntalain 52 ja 71 §:n muuttamisesta.....	28

PERUSTELUT

1. Nykytila ja muutostarve

Vuoden 2004 alusta voimaan tuleva hallintolaki (434/2003) on hallinnon toimintaa sääntelevä yleislaki, jossa säädetään hyvän hallinnon perusteista ja hallintoasiassa noudatettavasta menettelystä. Laki korvaa hallintomenettelylain (598/1982), asiakirjain lähettämisestä annetun lain (74/1954) ja tiedoksiannosta hallintoasioissa annetun lain (232/1966).

Hallintolakiin on pyritty kokoamaan hallintoasian käsittelyssä noudatettavat menettelysäännökset sekä hallinnon palvelujen laadun vähimmäisvaatimukset mahdollisimman kattavasti siten, ettei muuhun lainsäädäntöön tarvitsisi ottaa samaa asiaa koskevia säännöksiä. Muussa laissa ei myöskään tulisi tarpeettomasti viitata hallintolain säännöksiin.

Voimassa olevaan lainsäädäntöön sisältyy kuitenkin runsaasti viittauksia hallintolailla kumottaviin säädöksiin. Osa viittauksista on luonteeltaan yleisiä, osa taas koskee erityisäännösten soveltamista. Lisäksi lainsäädäntöön sisältyy lukuisia hallintolaista poikkeavia menettelysäännöksiä, joista ainakin osa voidaan kumota hallintolain voimaan tultua.

Hallintoasiassa noudatettavaa menettelyä koskevien yleislakien korvaaminen hallintolailla edellyttää, että teknisiksi luonnehdittavat yksityiskohdat muussa lainsäädännössä saatetaan yhdenmukaisiksi hallintolain kanssa. Lainsäädäntöä uudistettaessa olisi tarpeen laajemminkin arvioida, onko hallintolaista poikkeavalle sääntelylle edelleenkin perusteita. Toisaalta on selvää, ettei hallintolailla voida kokonaan poistaa erityislainsäädännön tarvetta.

2. Lainsäädännön tarkistamisen periaatteet

2.1. Pykäläkohtaiset viittaukset

Hallintolain voimaantulon edellyttämät välttämättömät muutostarpeet koskevat sellaisia muussa lainsäädännössä olevia viittaussäännöksiä, joissa viitataan hallintolailla

kumottavien lakien yksittäisiin säännöksiin. Pykäläkohtaisten viittaussäännösten tarkistaminen vastaamaan asianomaisia hallintolain säännöksiä on tarpeen, jotta sovellettavista säännöksistä ei jää epäselvyyttä.

Pykäläkohtaiset viittaukset ovat monissa tapauksissa luonteeltaan informatiivisia siten, että niiden tehtävänä on ainoastaan korostaa tietyn menettelyperiaatteen huomioon ottamista sääntelyn kohteena olevan hallintoasian käsittelyssä. Informatiivisten viittaussäännösten tarvetta on perusteltu lähinnä erityislakiin sisältyvän menettelynormiston kokonaisuuden ja johdonmukaisuuden kannalta. Viittaus on toisinaan saatettu sisällyttää erityislakiin asianosaisen oikeusturvan korostamiseksi. Esimerkiksi uhkasakkolakiin (1113/1990) on otettu selvyyden vuoksi nimenomainen viittaus hallintomenettelylain 15 §:n soveltamisesta asianosaisen kuulemiseen, vaikka hallintomenettelylain kuulemissäännöksiä sovellettaisiin uhkasakkolain mukaiseen menettelyyn ilman nimenomaista viittaustakin. Muussa laissa oleva pykäläviittaus voi sisältää myös rajoituksen tai poikkeuksen yleislaissa säädettyyn menettelyperiaatteeseen.

Hallintopäätökseen liitettävästä valitusosoituksesta säädetään nykyisin hallintolainkäyttölain (586/1996) 3 luvussa. Koska valitusosoituksen antaminen liittyy ensisijaisesti hallintoasian ensi asteen käsittelyyn, hallintolakiin on sisällytetty hallintolainkäyttölain valitusosoitusta vastaavat säännökset. Hallintolainkäyttölain valitusosoitusta koskevia säännöksiä sovelletaan vastaisuudessakin lainkäyttöasiassa annettuun päätökseen.

Voimassa olevaan lainsäädäntöön sisältyy jonkin verran informatiivisia viittauksia hallintolainkäyttölain 3 luvun säännösten soveltamiseen. Valitusosoitusta koskevien säännösten sisällyttäminen hallintolakiin merkitsee sitä, että suurin osa asianomaisista viittaussäännöksistä voidaan kumota tarpeettomina.

2.2. Yleisviittaukset

Lainsäädäntöön sisältyy myös lukuisia yleisluontoisia viittauksia, joissa edellytetään

hallintoasian käsittelyä koskevien säädösten soveltamista sääntelyn kohteena olevassa asiassa. Sanotunlaisten yleisviittausten tarve johtuu ennen muuta siitä, että hallintomenettelylain ja muiden hallintolailla kumottavien säädösten soveltamisesta muualla kuin viranomaisissa on ollut tarpeen säätää aina erikseen. Yleisviittauksia on voitu sisällyttää muuhun lainsäädäntöön myös informatiivisista syistä.

Hallintolain 71 §:n 2 momentin siirtymäsäännöksen mukaan muussa laissa tai asetuksessa oleva yleisviittaus hallintolailla kumottaviin säädöksiin tarkoittaa hallintolain voimaantulon jälkeen viittausta hallintolakiin. Säännös koskee sellaisia viittauksia, joissa säädetään jonkin kumottavaksi ehdotetun lain soveltamisesta kokonaisuudessaan. Hallintolaki ei siten välittömästi edellytä yleisviittausten tarkistamista, vaan tällaiset viittaukset voidaan saattaa uutta oikeustilaa vastaaviksi muun lainsäädännön uudistamisen yhteydessä.

Hallintolaki tulee vähentämään yleisviittausten tarvetta erityisesti sen vuoksi, että lakia sovelletaan suoraan soveltamisaläsäännöksensä perusteella myös välillisessä julkisessa hallinnossa ja yksityisissä niiden hoitaessa julkisia hallintotehtäviä. Hallintolain soveltaminen määräytyy hallintomenettelylaista poiketen tehtäväperusteisesti eikä julkista hallintotehtävää hoitavan organisatorisen aseman perusteella. Muussa laissa ei siten ole välttämätöntä säätää erikseen hallintolain soveltamisesta.

Ottaen kuitenkin huomioon, että kysymys on hallinnon toimintaa sääntelevästä uudentyyppisestä laista, jossa on tehty voimassa olevasta lainsäädännöstä poikkeavia sääntelyratkaisuja, hallintolain soveltamista koskeva nimenomainen viittaussäännös saattaa selvyiden vuoksi olla eräissä tilanteissa vastaisuudessaakin tarpeen. Yleisesti ottaen voidaan arvioida, että mitä tulkinnanvaraisempaa hallintolain soveltaminen on erityislainsäädännössä säännellyssä toiminnassa, sitä perustellumpaa on ottaa asianomaiseen erityislakiin viittaussäännös hallintolain soveltamisesta.

Tulkintaongelmia saattaa aiheutua etenkin silloin, kun kysymys on yksityisten hoidettavaksi annetuista julkisista hallintotehtävistä.

Viittauksen tarpeellisuutta on arvioitava näissä tapauksissa erityisesti yksityisen toiminnanharjoittajan kannalta. Informatiivisten viittausten sisällyttämistä lainsäädäntöön voidaan pitää perusteltuna ainakin siirtymävaiheessa, kun hallintolain soveltamisesta ei vielä ole saatu kokemuksia.

2.3. Epäsuorat viittaukset

Yksittäisiä pykäläiä koskevien viittausten ja yleisviittausten lisäksi hallinnonalakohtaisessa lainsäädännössä on runsaasti epäsuoria viittauksia hallintomenettelylain tai muun hallintoasian käsittelyä koskevan yleislain soveltamiseen. Epäsuora viittaus voi koskea esimerkiksi jonkin yleislaissa säädetyt menettelyperiaatteen soveltamista ilman nimenomaista pykäläviittausta. Tyypillisinä voidaan mainita viittaukset päätöksessä olevan virheen korjaamiseen tai asianomaisen kuulemiseen.

Kysymys voi olla myös yleislain täydentävästä soveltamisesta. Esimerkiksi holhous-toimesta annetun lain (442/1999) 34 §:n 2 momentti sisältää alaikäisen kuulemista koskevat menettelysäännökset, minkä lisäksi lainkohdassa todetaan, että asianomaisen kuulemiseen sovelletaan muutoin hallintomenettelylain kuulemissäännöksiä.

Vaikka hallintolain siirtymäsäännös koskee ensisijaisesti lailla kumottavien säännösten soveltamista koskevia yleisviittauksia, siirtymäsäännöksen alaan voidaan liittää myös yksittäisiä menettelyperiaatteita koskevat viittaukset, jotka eivät sisällä suoria pykäläviittauksia. Sanotunlaiset viittaussäännökset olisi kuitenkin pyrittävä tarkistamaan hallintolakia vastaaviksi muun lainsäädännön uudistamisen yhteydessä.

Tulkinnallisesti ongelmallisemman ryhmän muodostavat säännökset, joissa edellytetään yleislain soveltamista ”soveltuvien osin”. Esimerkkinä voidaan viitata koulutusrahastolain (1306/2002) 14 §:ään, jonka mukaan etuusasiaa käsiteltäessä noudatetaan soveltuvien osin hallintomenettelylain, asiakirjain lähettämistä annetun lain ja tiedoksiannosta hallintoasioissa annetun lain säännöksiä.

Yleislain soveltamista koskevia väljiä viittaussäännöksiä tulisi yleisesti ottaen välttää.

Sanotunlaisten viittausten tarvetta vähentää myös se lain soveltamista koskeva periaate, jonka mukaan yleislain säännöksiä sovelletaan kulloinkin kysymyksessä olevaan menettelyyn aina soveltuvin osin. Esimerkiksi verotuksessa eivät voi tulla sovellettaviksi laajavaikutteisten asioiden vireilläolosta ilmoittamista koskevat menettelysäännökset.

Jos hallintolain soveltamisalan rajoittaminen on joiltain osin välttämätöntä, tällaisen rajoituksen tulisi käydä mahdollisimman selvästi ja täsmällisesti ilmi asianomaisesta erityislaista. Perusteluissa tulisi niin ikään tuoda esille asianmukaiset perusteet soveltamisalan rajoittamiselle.

2.4. Erityislainsäädännön muu yhteensovittaminen hallintolain kanssa

Menettelyä koskeva erityissääntely on viimeisten vuosien aikana selvästi lisääntynyt. Eri tyyppisissä hallintoasioissa sovellettavia menettelylakeja on säädetty miltei vuosittain. Lainsäädäntöön on otettu myös runsaasti yksittäisiä säännöksiä hallintoasioiden eri käsittelyvaiheista. Useimmiten erityislainsäädännös muodostaa poikkeuksen yleislaissa säädettyyn menettelyvaatimukseen nähden, mutta osassa säännöksistä ainoastaan toistetaan yleislain säännös sekä asiasisällön osalta että myös sanamuodon mukaan.

Hallintolaki on yleislaki, jota on pääsääntön mukaan noudatettava kaikentyyppisten julkisten hallintotehtävien hoitamisessa sekä hallintoasioiden vireillepanoon, käsittelyyn ja tiedoksiantoon liittyvässä menettelyssä. Tarkoituksena on, että muuhun lainsäädäntöön sisältyviä yksittäisiä säännöksiä hallintoasian eri käsittelyvaiheista voitaisiin mahdollisimman laajasti kumota tarpeettomina hallintolain tultua voimaan. Lainsäädäntömuutokset voidaan toteuttaa muun lainsäädännön uudistamisen yhteydessä. Tarkistukset tulisi kuitenkin mahdollisuuksien mukaan pyrkiä toteuttamaan kuluvan vaalikauden aikana.

Lainsäädäntöä uudistettaessa on varmistettava, että sääntely vastaa säädöstasoltaan perustuslain vaatimuksia. Tältä osin keskeinen säännös on perustuslain 80 §:n 1 momentti, joka edellyttää yksilön oikeuksien ja velvollisuuksien perusteista säätämistä lailla. Li-

säksi perustuslain 21 §:n mukaan oikeusturvan ja hyvän hallinnon takeista on säädettävä lailla. Hallintolaissa säädöstasoa koskevaa vaatimusta määrittää lain 5 §, jonka mukaan hallintolaista voidaan poiketa ainoastaan laintasoisin säännöksiin.

3. Ehdotetut muutokset

Esityksessä ehdotetaan tarkistettaviksi yhdenmukaisiksi hallintolain kanssa sellaiset oikeusministeriön ja sisäasiainministeriön hallinnonalaan kuuluvat säännökset, joissa viitataan hallintolailla kumottavien lakien yksittäisten säännösten soveltamiseen. Ehdotetut muutokset ovat pääosin lakitekniisiä ja sanonnallisia.

Suurin osa esitykseen sisältyvistä muutos-ehdotuksista koskee hallintomenettelylain esteellisyysäännösten soveltamista koskevien viittausten saattamista yhdenmukaisiksi hallintolain esteellisyysäännösten kanssa. Edellä sanotun kaltaisia teknisluontoisia muutostarpeita aiheutuu saamelaiskäräjistä annetun lain (974/1995) 18 §:ään, yleisistä syyttäjistä annetun lain (199/1997) 12 §:ään ja onnettomuuksien tutkinnasta annetun lain (373/1985) 7 §:ään, rakennerahasto-ohjelmien kansallisesta hallinnoinnista annetun lain (1353/1999) 27 §:ään sekä kuntalain (365/1995) 52 ja 71 §:ään. Lisäksi uhkasakolain (1113/1990) 22 §:n viittaus hallintomenettelylain 15 §:n kuulemissäännöksiin muutetaan viittaukseksi hallintolain 34 §:ään ja rakennerahasto-ohjelmien kansallisesta hallinnoinnista annetun lain 27 §:n viittaus hallintomenettelylain tulkittamisesta ja kääntämisestä koskeviin säännöksiin muutetaan viittaukseksi hallintolain 26 §:ään.

Esityksessä ehdotetaan myös tarkistettavaksi pysäköintivirhemaksusta annetun lain (248/1970) 22 §:ää sekä kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetun lain (603/1977) 9 ja 84 §:ää siten, että asiakirjojen tiedoksiantoa koskevat viittaukset vastaavat sanonnallisesti hallintolain tiedoksiantosäännöksiä. Vesilain 16 luvun 8 §:ssä ehdotetaan viitattavaksi hallintolain asemesta hakemuksesta tiedottamiseen julkisella kuulutuksella. Vastaava säännös ehdotetaan otettavaksi kiinteän omaisuuden ja erityisten

oikeuksien lunastuksesta annetun lain 9 §:n 1 momenttiin. Lisäksi yrityskiinnityslain (634/1984) 26 §:ssä ehdotetaan viitattavaksi yrityskiinnitysrekisterissä olevan virheellisen tiedon korjaamisen osalta hallintolakiin. Vastaava tekninen muutos ehdotetaan asiakirjojen lähettämistä koskevaan yrityskiinnityslain 36 §:ään.

Oikeusministeriön ja sisäasiainministeriön hallinnonalojen lainsäädäntöön ei sisälly hallintopäätösten osalta viittauksia hallintolainkäyttölain 3 luvun valitusosoitusta koskeviin säännöksiin.

4. Esityksen vaikutukset

Koska esityksessä on pääosin kyse voimassa olevan lainsäädännön lakiteknisistä ja sanonnallisista tarkistuksista, ehdotuksella ei ole merkittäviä vaikutuksia nykytilaan verrattuna.

Esityksellä ei ole myöskään taloudellisia eikä hallinnollisia vaikutuksia.

5. Asian valmistelu

Hallituksen esitys on valmisteltu oikeusministeriössä virkatyönä hallintolain valmistelua koskevana liitännäishankkeena.

Hallintolain valmistelun yhteydessä muita ministeriöitä pyydettiin arvioimaan oman hallinnonalansa välttämättömät muutostarpeet ehdotetun lakiuudistuksen kannalta. Tarkoituksena on, että kukin ministeriö valmistelee ja esittelee hallintolain vaatimat muutostarpeet hallinnonalallaan ennen hallintolain voimaantuloa.

6. Voimaantulo

Lakiehdotukset liittyvät välittömästi hallintolakiin. Lait ehdotetaan tuleviksi voimaan 1 päivänä tammikuuta 2004 samanaikaisesti hallintolain kanssa.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.**Laki****uhkasakkolain 22 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 14 päivänä joulukuuta 1990 annetun uhkasakkolain (1113/1990) 22 § seuraavas-
ti:

22 §
Asianosaisen kuuleminen

kaisemista varattava tilaisuus selityksen an-
tamiseen siten kuin hallintolain (434/2003)
34 §:ssä säädetään.

Asianosaiselle on ennen uhkasakon asetta-
mista ja tuomitsemista taikka teettämistä tai
keskeyttämisen asettamista ja täytäntöön
pantavaksi määräämistä koskevan asian rat-

_____

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2004.

2.

Laki**saamelaiskäräjistä annetun lain 4 a ja 18 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan saamelaiskäräjistä 17 päivänä heinäkuuta 1995 annetun lain (974/1995) 4 a § ja 18 §:n 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 1279/2002, seuraavasti:

4 a §

Hallinto-oikeudellisten säädösten soveltaminen

Saamelaiskäräjiin ja sen toimielimiin sovelletaan hallintolakia (434/2003), viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia (621/1999), henkilötietolakia (523/1999) ja arkistolakia (831/1994), jollei tässä laissa toisin säädetä.

18 §

Asioiden käsittely

Saamelaiskäräjien ja sen asettaman toimielimen jäsen on esteellinen ottamaan osaa sellaisen päätöksen tekemiseen, joka koskee henkilökohtaisesti häntä tai hänen hallintolain 28 §:n 2 momentissa tarkoitettua lähisukulaistaan tai sellaiseen pykälän 3 momentin mukaan rinnastettavaa henkilöä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2004.

3.

Laki**yleisistä syyttäjistä annetun lain 12 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan yleisistä syyttäjistä 11 päivänä maaliskuuta 1997 annetun lain (199/1997) 12 §:n
2 momentti seuraavasti:

12 §

*Esteellisyys*lintolain (434/2003) 28 §:n 2 ja 3 momentis-
sa tarkoitettuja henkilöitä.

Syyttäjän lähisukulaisella tarkoitetaan hal-

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2004.

4.

Laki**onnettomuuksien tutkinnasta annetun lain 7 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan onnettomuuksien tutkinnasta 3 päivänä toukokuuta 1985 annetun lain (373/1985)
7 §:n 2 momentti seuraavasti:

7 §	
<i>Esteellisyys</i>	tettuja henkilöitä. Esteellisyyden vaikutuksesta on voimassa, mitä hallintolain 27, 29 ja 30 §:ssä säädetään.

Lähisukulaisella tarkoitetaan hallintolain (434/2003) 28 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoi-
Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2004.

5.

Laki**pysäköintivirhemaksusta annetun lain 22 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan pysäköintivirhemaksusta 3 päivänä huhtikuuta 1970 annetun lain (248/1970) 22 §, sellaisena kuin se on laissa 322/1993, seuraavasti:

22 §
Edellä 9 §:n 2 momentissa tarkoitettu kehoitus ja 10 §:ssä tarkoitettu maksumääräys voidaan antaa tiedoksi tavallisena tai todisteellisenä tiedoksiantona siten kuin hallintolaissa (434/2003) säädetään. Määräaika edellä 13 §:n 1 momentissa tarkoitettun vastalauseen

tekemiselle lasketaan siitä, kun kehoitus tai maksumääräys on annettu tiedoksi hallintolain 60 §:n mukaisesti.

_____

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2004.

6.

Laki**vesilain 16 luvun 8 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 19 päivänä toukokuuta 1961 annetun vesilain (264/1961) 16 luvun 8 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 689/2000, seuraavasti:

16 luku	kuulutuksella kunnan ilmoitustaululla siten kuin siitä erikseen säädetään. Jos hakemus koskee osakkaiden oikeutta muutoin kuin vähäisessä määrin, noudatetaan sanotuilta osin kuitenkin, mitä yhteisalueain 26 §:ssä säädetään.
Hakemusasioiden käsittely ympäristölupavirastossa	
8 §	

Yhteisalueen järjestäytymättömälle osakaskunnalle voidaan antaa hakemuksesta tieto yhteisalueain 26 §:n estämättä julkisella

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2004.

7.

Laki**yrityskiinnityslain 26 ja 36 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 24 päivänä elokuuta 1984 annetun yrityskiinnityslain (634/1984) 26 ja 36 § seuraavasti:

26 §

*Virheellisen ratkaisun ja rekisterimerkinnän
korjaaminen*

Yrityskiinnitysasiassa tehdyn virheellisen ratkaisun sekä yrityskiinnitysrekisterissä olevan virheellisen tiedon korjaamisessa noudatetaan hallintolain (434/2003) säännöksiä.

36 §

Asiakirjan lähettäminen

Yrityskiinnitysasiassa asiakirjojen lähettämiseen sovelletaan hallintolakia.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2004.

8.

Laki**kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetun lain 9 ja 84 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 29 päivänä heinäkuuta 1977 kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetun lain (603/1977) 9 §:n 1 momentti ja 84 §:n 2 momentti, sellaisena kuin niistä on 84 §:n 2 momentti laissa 476/1996, seuraavasti:

9 §

Hakemuskirjat ja ilmoitus lausunnon antamista varten asetetusta määräajasta annetaan tiedoksi omistajalle ja haltijalle todisteellisenä tiedoksiantona, sekä 8 §:n 2 momentissa tarkoitettulle kuultavalle tavallisena tiedoksiantona siten kuin hallintolaissa (434/2003) säädetään. Tiedoksianto muille kuin edellä mainituille toimitetaan julkisella kuulutuksella kunnan ilmoitustaululla siten kuin siitä erikseen säädetään.

teltäessä voidaan asiasta antaa asianosaisille tieto yleistiedoksiantona siten kuin hallintolain 62 §:ssä säädetään. Jos kuitenkin on ilmeistä, että tutkimustyö vaikeuttaisi merkittävästi jonkin kiinteistön käyttöä, on tällaisen kiinteistön omistajalle tai haltijalle annettava tieto hakemuksesta tavallisena tiedoksiantona siten kuin hallintolain 59 §:ssä säädetään. Kun lupa myönnetään, on määrättävä, mihin mennessä tutkimus on suoritettava. Jos lunastuksen kohde jätetään lunastustoimituksessa määrättäväksi, on lunastustoimikunnalla oikeus suorittaa tarpeellinen tutkimus hakijan osoituksen mukaan.

84 §

Luvan tutkimuksen suorittamiseen antaa sen läänin lääninhallitus, jossa sijaitsevaa omaisuutta tutkimus koskee. Lupa-asiaa käsi-

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2004.

9.

Laki**rakennerahasto-ohjelmien kansallisesta hallinnoinnista annetun lain 27 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan rakennerahasto-ohjelmien kansallisesta hallinnoinnista 30 päivänä joulukuuta 1999 annetun lain (1353/1999) 27 §:n 3 ja 4 momentti seuraavasti:

27 §

*Rakennerahastovaroja käyttävän ministeriön
tarkastusoikeus*

—————
Tilintarkastajan esteellisyyden sovelletaan, mitä hallintolain (434/2003) 27 ja 28 §:ssä säädetään. Tilintarkastajalla on muutoinkin oltava edellytykset riippumattoman tarkastuksen toimittamiseen. Jos edellytykset riippumattomaan tarkastukseen puuttuvat, tilintarkastajan on kieltäydyttävä vastaanottamasta tehtävää tai luovuttava siitä.

Tarkastusta suoritettaessa huomiota on kiinnitettävä siihen, että henkilö, joka harjoittaa tarkastuksen kohteena olevaa toimintaa

tai vastaa siitä, voi esittää tarkastusta suorittavalle henkilölle omat näkemyksensä äidinkiellään suomeksi, ruotsiksi tai saameksi. Jos toimintaa harjoittava tai siitä vastaava ei osaa kielilain (423/2003) mukaan käytettävää kieltä, viranomaisen on huolehdittava siitä, että tarkastus toimitetaan huolehtimalla hallintolain 26 §:n mukaisesti tarvittavasta tulkitsemisesta tai kääntämisestä. Tarkastusta suorittavan henkilön oikeuksista ja tarkastettavan velvollisuuksista on voimassa, mitä 32 §:ssä säädetään, jollei 2 §:stä muuta johdu.

—————
Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2004.

10.

Laki**kuntalain 52 ja 71 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 17 päivänä maaliskuuta 1995 annetun kuntalain (365/1995) 52 § ja 71 §:n 3 momentin 2 kohta, sellaisena kuin niistä on 52 § osaksi muutettuna laissa 544/1997, seuraavasti:

52 §

Esteellisyys

Valtuutettu on valtuustossa esteellinen käsittelemään asiaa, joka koskee henkilökohtaisesti häntä taikka hänen hallintolain (434/2003) 28 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettua läheistään. Milloin valtuutettu ottaa osaa asian käsittelyyn muussa toimielimessä, häneen sovelletaan mitä kyseisen toimielimen jäsenen esteellisyydestä säädetään.

Muun luottamushenkilön, tilintarkastajan sekä kunnan viranhaltijan ja työntekijän esteellisyydestä on voimassa, mitä hallintolain 27–30 §:ssä säädetään.

Hallintolain 28 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettu palvelussuhde kuntaan ei kuitenkaan tee luottamushenkilöä taikka viranhaltijaa tai työntekijää esteelliseksi asiassa, jossa kunta on asianosainen. Jos luottamushenkilö on palvelussuhteensa perusteella esitelty tai muuten vastaavalla tavalla käsitelty asiaa, hän on kuitenkin esteellinen.

Hallintolain 28 §:n 1 momentin 5 kohtaa ei sovelleta kunnan liikelaitokseen. Myöskään hallintolain 28 §:n 1 momentin 6 kohtaa ei sovelleta kunnassa.

Esteellisen henkilön on ilmoitettava esteellisyydestään.

71 §

Tarkastuslautakunta

Vaalikelpoinen tarkastuslautakuntaan ei ole:

2) kunnanhallituksen jäsenen tai kunnanjohtajaan hallintolain 28 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettussa suhteessa oleva henkilö;

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2004.

Helsingissä 3 päivänä lokakuuta 2003

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Ministeri *Leena Luhtanen*

1.**Laki****uhkasakkolain 22 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 14 päivänä joulukuuta 1990 annetun uhkasakkolain (1113/1990) 22 § seuraavas-
ti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

22 §

Asianosaisen kuuleminen

Asianosaiselle on ennen uhkasakon aset-
tamista ja tuomitsemista taikka teettämistä tai
keskeyttämisen asettamista ja määräämis-
tä täytäntöön pantavaksi koskevan asian rat-
kaisemista varattava tilaisuus selityksen an-
tamiseen siten kuin hallintomenettelylain
(598/1982) 15 §:ssä säädetään.

Asianosaiselle on ennen uhkasakon aset-
tamista ja tuomitsemista taikka teettämistä tai
keskeyttämisen asettamista ja *täytäntöön*
pantavaksi määräämistä koskevan asian
ratkaisemista varattava tilaisuus selityksen
antamiseen siten kuin *hallintolain*
(434/2003) 34 §:ssä säädetään.

---

*Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tam-
mikuuta 2004.*

2.

Laki**saamelaiskäräjistä annetun lain 4 a ja 18 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan saamelaiskäräjistä 17 päivänä heinäkuuta 1995 annetun lain (974/1995) 4 a § ja 18 §:n 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 1279/2002, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

4 a §

Hallinto-oikeudellisten säädösten soveltaminen

Saamelaiskäräjiin ja sen toimielimiin sovelletaan hallintomenettelylakia (598/1982), tiedoksiannosta hallintoasioissa annettua lakia (232/1966), viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia (621/1999), henkilötietolakia (523/1999) ja arkistolakia (831/1994), jollei tässä laissa toisin säädetä.

Saamelaiskäräjiin ja sen toimielimiin sovelletaan *hallintolakia* (434/2003), viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia (621/1999), henkilötietolakia (523/1999) ja arkistolakia (831/1994), jollei tässä laissa toisin säädetä.

18 §

Asioiden käsittely

Saamelaiskäräjien ja sen asettaman toimielimen jäsen on esteellinen ottamaan osaa sellaisen päätöksen tekemiseen, joka koskee henkilökohtaisesti häntä tai hänen hallintomenettelylain (598/1982) 10 §:n 2 momentissa tarkoitettua lähisukulaistaan tai sellaiseen sanotun momentin mukaan rinnastettava henkilöä.

Saamelaiskäräjien ja sen asettaman toimielimen jäsen on esteellinen ottamaan osaa sellaisen päätöksen tekemiseen, joka koskee henkilökohtaisesti häntä tai hänen *hallintolain* 28 §:n 2 momentissa tarkoitettua lähisukulaistaan tai sellaiseen *pykälän* 3 momentin mukaan rinnastettavaa henkilöä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2004.

3.

Laki**yleisistä syyttäjistä annetun lain 12 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan yleisistä syyttäjistä 11 päivänä maaliskuuta 1997 annetun lain (199/1997) 12 §:n
2 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

12 §

Esteellisyys

Syyttäjän lähisukulaisella tarkoitetaan hal-
lintomenettelylain (598/82) 10 §:n 2 mo-
mentissa tarkoitettuja henkilöitä.

Syyttäjän lähisukulaisella tarkoitetaan *hal-*
lintolain (434/2003) 28 §:n 2 ja 3 momen-
tissa tarkoitettuja henkilöitä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tam-
mikuuta 2004.

4.

Laki**onnettomuuksien tutkinnasta annetun lain 7 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan onnettomuuksien tutkinnasta 3 päivänä toukokuuta 1985 annetun lain (373/1985)
7 §:n 2 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

7 §

Esteellisyys

Lähisukulaisella tarkoitetaan hallintomenettelylain (598/82) 10 §:n 2 momentissa mainittuja henkilöitä. Esteellisyyden vaikutuksesta on soveltuvin osin voimassa, mitä sanotun lain 11 §:ssä on säädetty.

Lähisukulaisella tarkoitetaan *hallintolain (434/2003) 28 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettuja* henkilöitä. Esteellisyyden vaikutuksesta on voimassa, mitä *hallintolain 27, 29 ja 30 §:ssä* säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2004.

5.

Laki**pysäköintivirhemaksusta annetun lain 22 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan pysäköintivirhemaksusta 3 päivänä huhtikuuta 1970 annetun lain (248/1970) 22 §, sellaisena kuin se on laissa 322/1993, seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

Tämän lain 9 §:n 2 momentissa tarkoitettu kehoitus ja 10 §:ssä tarkoitettu maksumääräys voidaan antaa tiedoksi siten kuin tiedoksiannosta hallintoasioissa annetun lain 4 §:ssä säädetään. Määräaika tämän lain 13 §:n 1 momentissa tarkoitettun vastalauseen tekemiselle lasketaan siitä, kun kehoitus tai maksumääräys on annettu tiedoksi tiedoksiannosta hallintoasioissa annetun lain 8 §:n mukaisesti.

7 §

Edellä 9 §:n 2 momentissa tarkoitettu kehoitus ja 10 §:ssä tarkoitettu maksumääräys voidaan antaa tiedoksi *tavallisena tai todisteellisena tiedoksiantona* siten kuin *hallintolaisissa (434/2003)* säädetään. Määräaika *edellä* 13 §:n 1 momentissa tarkoitettun vastalauseen tekemiselle lasketaan siitä, kun kehoitus tai maksumääräys on annettu tiedoksi *hallintolain 60 §:n* mukaisesti.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2004.

6.

Laki**vesilain 16 luvun 8 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 19 päivänä toukokuuta 1961 annetun vesilain (264/1961) 16 luvun 8 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 689/2000, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

16 luku

Hakemusasioiden käsittely ympäristölupavirastossa

8 §

Yhteisalueen järjestäytymättömälle osakaskunnalle voidaan hakemuksesta antaa tieto yhteisuelain 26 §:n estämättä noudatetaan, mitä tiedoksiannosta hallintoasioissa annetun lain (232/1966) 7 §:n mukaisesta julkisesta kuulutuksesta säädetään. Jos hakemus koskee osakkaiden oikeutta muutoin kuin vähäisessä määrin, noudatetaan sanoituilta osin kuitenkin, mitä yhteisuelain 26 §:ssä säädetään.

Yhteisalueen järjestäytymättömälle osakaskunnalle voidaan *antaa hakemuksesta* tieto yhteisuelain 26 §:n estämättä *julkisella kuulutuksella kunnan ilmoitustaululla siten kuin siitä erikseen säädetään*. Jos hakemus koskee osakkaiden oikeutta muutoin kuin vähäisessä määrin, noudatetaan sanoituilta osin kuitenkin, mitä yhteisuelain 26 §:ssä säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2004.

7.

Laki**yrityskiinnityslain 26 ja 36 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 24 päivänä elokuuta 1984 annetun yrityskiinnityslain (634/1984) 26 ja 36 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

26 §

Virheellisen ratkaisun ja rekisterimerkinnän korjaaminen

Yrityskiinnitysasiassa tehdyn virheellisen ratkaisun sekä yrityskiinnitysrekisterissä olevan virheellisen tiedon korjaamisessa noudatetaan hallintomenettelylain (598/82) säännöksiä.

Yrityskiinnitysasiassa tehdyn virheellisen ratkaisun sekä yrityskiinnitysrekisterissä olevan virheellisen tiedon korjaamisessa noudatetaan *hallintolain* (434/2003) säännöksiä.

36 §

Asiakirjain lähettäminen

Yrityskiinnitysasioissa sovelletaan asiakirjain lähettämisestä annettu lakia (74/54).

36 §

Asiakirjan lähettäminen

Yrityskiinnitysasioissa *asiakirjojen lähettämiseen sovelletaan hallintolakia*.

—————
Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2004.
 —————

8.

Laki**kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetun lain 9 ja 84 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 29 päivänä heinäkuuta 1977 kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetun lain (603/1977) 9 §:n 1 momentti ja 84 §:n 2 momentti, sellaisena kuin niistä on 84 §:n 2 momentti laissa 476/1996, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

9 §

Hakemuskirjat ja ilmoitus lausunnon antamista varten asetetusta määräajasta on tiedoksiannosta hallintoasioissa annetussa laissa (232/66) säädetyssä järjestyksessä toimitettava todistettavasti tiedoksi omistajalle ja haltijalle, jonka osoite saadaan selville, sekä 8 §:n 2 momentissa tarkoitettulle kuultavalle *erityistiedoksiantona* ja muille *yleistiedoksiantona*, joka on julkaistava niin kuin kunnalliset ilmoitukset kunnassa julkaistaan.

Hakemuskirjat ja ilmoitus lausunnon antamista varten asetetusta määräajasta *annetaan tiedoksi omistajalle ja haltijalle todisteellisena tiedoksiantona*, sekä 8 §:n 2 momentissa tarkoitettulle kuultavalle *tavallisena tiedoksiantona siten kuin hallintolaisissa (434/2003) säädetään. Tiedoksianto muille kuin edellä mainituille toimitetaan julkisella kuulutuksella kunnan ilmoitustaululla siten kuin siitä erikseen säädetään.*

84 §

Luvan tutkimuksen suorittamiseen antaa sen läänin lääninhallitus, jossa sijaitsevaa omaisuutta tutkimus koskee. Lupa-asiaa käsiteltäessä voidaan asiasta antaa asianosaisille tieto *yleistiedoksiantona* sen estämättä, mitä tiedoksiannosta hallintoasioissa annetun lain 11 §:ssä säädetään. Jos kuitenkin on ilmeistä, että tutkimustyö vaikeuttaisi merkittävästi jonkin kiinteistön käyttöä, on tällaisen kiinteistön omistajalle tai haltijalle tiedotettava hakemuksesta erityistiedoksiantona. Kun lupa myönnetään, on määrättävä, mihin mennessä tutkimus on suoritettava. Jos lunastuksen kohde jätetään lunastustoi-

Luvan tutkimuksen suorittamiseen antaa sen läänin lääninhallitus, jossa sijaitsevaa omaisuutta tutkimus koskee. Lupa-asiaa käsiteltäessä voidaan asiasta antaa asianosaisille tieto *yleistiedoksiantona siten kuin hallintolain 62 §:ssä säädetään*. Jos kuitenkin on ilmeistä, että tutkimustyö vaikeuttaisi merkittävästi jonkin kiinteistön käyttöä, on tällaisen kiinteistön omistajalle tai haltijalle *annettava tieto hakemuksesta tavallisena tiedoksiantona siten kuin hallintolain 59 §:ssä säädetään*. Kun lupa myönnetään, on määrättävä, mihin mennessä tutkimus on suoritettava. Jos lunastuksen kohde jätetään

mituksessa määrättäväksi, on lunastustoimikunnalla oikeus suorittaa tarpeellinen tutkimus hakijan osoituksen mukaan

---

lunastustoimituksessa määrättäväksi, on lunastustoimikunnalla oikeus suorittaa tarpeellinen tutkimus hakijan osoituksen mukaan.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2004.

9.

Laki**rakennerahasto-ohjelmien kansallisesta hallinnoinnista annetun lain 27 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rakennerahasto-ohjelmien kansallisesta hallinnoinnista 30 päivänä joulukuuta 1999 annetun lain (1353/1999) 27 §:n 3 ja 4 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

27 §

Rakennerahastovaroja käyttävän ministeriön tarkastusoikeus

Tilintarkastajan esteellisyyteen sovelletaan, mitä hallintomenettelylain 10 §:ssä säädetään. Tilintarkastajalla on muutoinkin oltava edellytykset riippumattoman tarkastuksen toimittamiseen. Jos edellytykset riippumattomaan tarkastukseen puuttuvat, tilintarkastajan on kieltäydyttävä vastaanottamasta tehtävää tai luovuttava siitä.

Tarkastusta suoritettaessa huomiota on kiinnitettävä siihen, että henkilö, joka harjoittaa tarkastuksen kohteena olevaa toimintaa tai vastaa siitä, voi esittää tarkastusta suorittavalle henkilölle omat näkemyksensä äidinkielellään suomeksi, ruotsiksi tai saameksi. Jos toimintaa harjoittava tai siitä vastaava ei osaa kielilain (148/1922) mukaan käytettävää kieltä, viranomaisen on huolehdittava siitä, että tarkastus toimitetaan huolehtimalla hallintomenettelylain 22 §:n mukaisesti tarvittavasta tulkitsemisesta tai kääntämisestä. Tarkastusta suorittavan henkilön oikeuksista ja tarkastettavan velvollisuuksista on voimassa, mitä 32 §:ssä säädetään, jos 2 §:stä ei muuta johdu.

Tilintarkastajan esteellisyyteen sovelletaan, mitä *hallintolain (434/2003) 27 ja 28 §:ssä* säädetään. Tilintarkastajalla on muutoinkin oltava edellytykset riippumattoman tarkastuksen toimittamiseen. Jos edellytykset riippumattomaan tarkastukseen puuttuvat, tilintarkastajan on kieltäydyttävä vastaanottamasta tehtävää tai luovuttava siitä.

Tarkastusta suoritettaessa huomiota on kiinnitettävä siihen, että henkilö, joka harjoittaa tarkastuksen kohteena olevaa toimintaa tai vastaa siitä, voi esittää tarkastusta suorittavalle henkilölle omat näkemyksensä äidinkielellään suomeksi, ruotsiksi tai saameksi. Jos toimintaa harjoittava tai siitä vastaava ei osaa kielilain (423/2003) mukaan käytettävää kieltä, viranomaisen on huolehdittava siitä, että tarkastus toimitetaan huolehtimalla *hallintolain 26 §:n* mukaisesti tarvittavasta tulkitsemisesta tai kääntämisestä. Tarkastusta suorittavan henkilön oikeuksista ja tarkastettavan velvollisuuksista on voimassa, mitä 32 §:ssä säädetään, *jollei* 2 §:stä muuta johdu.

*Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
mikuuta 2004.*

10.

Laki**kuntalain 52 ja 71 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 17 päivänä maaliskuuta 1995 annetun kuntalain (365/1995) 52 § ja 71 §:n 3 momentin 2 kohta, sellaisena kuin niistä on 52 § osaksi muutettuna laissa 544/1997, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

52 §

Esteellisyys

Valtuutettu on valtuustossa esteellinen käsittelemään asiaa, joka koskee henkilökohtaisesti häntä taikka hänen hallintomenettelylain (598/82) 10 §:n 2 momentissa tarkoitettua läheistään tai lähisukulaiseen rinnastettavaa henkilöä. Milloin valtuutettu ottaa osaa asian käsittelyyn muussa toimielimessä, häneen sovelletaan mitä kyseisen toimielimen jäsenen esteellisyydestä säädetään.

Muun luottamushenkilön, tilintarkastajan sekä kunnan viranhaltijan ja työntekijän esteellisyydestä on voimassa, mitä hallintomenettelylain 10 ja 11 §:ssä säädetään.

Hallintomenettelylain 10 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettu palvelussuhde kuntaan ei kuitenkaan tee luottamushenkilöä taikka viranhaltijaa tai työntekijää esteelliseksi asiassa, jossa kunta on asianosainen. Jos luottamushenkilö on palvelussuhteensa perusteella esitellyt tai muuten vastaavalla tavalla käsitellyt asiaa, hän on kuitenkin esteellinen.

Mitä hallintomenettelylain 10 §:n 1 momentin 5 kohdassa säädetään liikelaitoksesta, ei sovelleta kunnan liikelaitokseen. Myöskään mainitun lain 10 §:n 1 momentin 5 a kohtaa ei sovelleta kunnassa.

Esteellisen henkilön on ilmoitettava esteellisyydestään.

Valtuutettu on valtuustossa esteellinen käsittelemään asiaa, joka koskee henkilökohtaisesti häntä taikka hänen *hallintolain* (434/2003) 28 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettua läheistään. Milloin valtuutettu ottaa osaa asian käsittelyyn muussa toimielimessä, häneen sovelletaan mitä kyseisen toimielimen jäsenen esteellisyydestä säädetään.

Muun luottamushenkilön, tilintarkastajan sekä kunnan viranhaltijan ja työntekijän esteellisyydestä on voimassa, mitä *hallintolain* 27–30 §:ssä säädetään.

Hallintolain 28 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettu palvelussuhde kuntaan ei kuitenkaan tee luottamushenkilöä taikka viranhaltijaa tai työntekijää esteelliseksi asiassa, jossa kunta on asianosainen. Jos luottamushenkilö on palvelussuhteensa perusteella esitellyt tai muuten vastaavalla tavalla käsitellyt asiaa, hän on kuitenkin esteellinen.

Hallintolain 28 §:n 1 momentin 5 kohtaa ei sovelleta kunnan liikelaitokseen. Myöskään *hallintolain* 28 §:n 1 momentin 6 kohtaa ei sovelleta kunnassa.

Esteellisen henkilön on ilmoitettava esteellisyydestään.

71 §

Tarkastuslautakunta

Vaalikelpoinen tarkastuslautakuntaan ei ole:
-----

2) kunnanhallituksen jäsenen tai kunnanjohtajaan hallintomenettelylain 10 §:n 2 momentissa tarkoitettussa suhteessa oleva henkilö;

Vaalikelpoinen tarkastuslautakuntaan ei ole:
-----

2) kunnanhallituksen jäsenen tai kunnanjohtajaan *hallintolain 28 §:n 2 ja 3 momentissa* tarkoitettussa suhteessa oleva henkilö;

-----
*Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
mikuuta 2004.*
